

[Socialministeren.]

det væsentlige til det socialdemokratiske forslag, vi drøftede her i tinget i december måned 1968 og i oktober 1969. Forslaget om indførelse af en offentlig tillægspension er imidlertid udeladt under hensyn til gennemførelse af den sociale pensionsfond. I forhold til de tidligere forslag er medtaget et nyt spørgsmål, om lempelse i de eksisterende fradragsregler vedrørende pensionernes grundbeløb og pensionstillæg.

Det foreliggende forslag falder i øvrigt som sidst i to afsnit, idet der foreslås dels en række ændringer i den gældende pensionslovgivning, dels en intensivering af overvejelserne vedrørende den videre udbygning af pensionerne med sigte på at nå frem til en alle dækkende tjenestemandslignende pensionsordning, finansieret ved arbejdsgiverbidrag.

Det første punkt i forslagets afsnit I om ændringer i de gældende regler drejer sig om ajourføring af pensionerne på grundlag af lønudviklingen. Jeg kan her oplyse, at vi i socialministeriet, siden spørgsmålet sidst blev drøftet her i tinget, har ladet foretage en undersøgelse, som viser folkepensionens størrelse i forhold til arbejdslønnen over en længere årrække til og med 1968. Undersøgelsen angiver folkepensionen for et ægtepar i procent af gennemsnitslønnen for de arbejdergrupper, der indgår i lønstatistikken. Dels sammenlignes pensionen med gruppernes gennemsnitlige bruttoløn, dels sammenlignes den med den indtægt, pensionisterne og arbejderne har haft til egen rådighed efter betaling af skat og obligatoriske bidrag til sociale ordninger.

Af denne undersøgelse fremgår det bl. a., at folkepensionen i perioden fra 1958 til 1968 er blevet forhøjet lidt mere, end tilfældet ville have været, såfremt pensionen havde været underkastet en automatisk regulering på grundlag af udviklingen i de gennemsnitlige arbejderløninger. Ser man på den rene bruttoløn, udgjorde pensionen i 1958 44,5 pct. og i 1968 45,6 pct. For 1969 er indtrådt et fald på godt 1 pct. i forhold til 1968, men man må i denne forbindelse nok tage i betragtning, at 1969-lønningerne kan være præget af de særlige forhold i dette år, det såkaldt skattefrie år, f. eks. ved fremrykning af akkordudbetalinger o. lign.

Den indtægt, der er til egen rådighed for

de to grupper, giver imidlertid det mest reelle sammenligningsgrundlag, fordi forskellene i gruppernes beskatning er så væsentlig. Målt i forhold til denne indtægt er pensionernes andel øget fra 53,8 pct. i 1958 til 55,6 pct. i 1968. I 1969, som på nuværende tidspunkt er det seneste år, for hvilket der kan sammenlignes, var andelen 55,4 pct., det vil sige 1,6 pct. højere end i 1958 og næsten den samme andel som i 1968, 0,2 pct. lavere. Jeg mener derfor ligesom ved debatten sidste år, at den foreliggende statistik giver baggrund for at sige, at pensionerne ikke i de forløbne ca. 10 år er sattet bagud i forhold til arbejdernes gennemsnitsløninger.

Det næste punkt i forslaget vedrører en automatisk regulering af pensionerne. Jeg skal hertil blot bemærke, at de praktiske muligheder for at fremskaffe et grundlag for en sådan regulering bl. a. har været overvejet af et udvalg nedsat af den daværende socialminister i 1960. Som jeg før har haft lejlighed til at nævne her i tinget, konkluderede udvalget dengang, at der ikke fandtes et grundlag, der var velegnet til en sådan regulering. Spørgsmålet er i de seneste år flere gange taget op til overvejelse, og det er socialministeriets opfattelse, at det mest egnede grundlag for en sådan regulering vil kunne fremskaffes fra den kommende indkomststatistik, som baseres på de efter kilde-skattens ikrafttræden foreliggende oplysninger. Når sådanne oplysninger fra kilde-skatteordningen måtte foreligge, vil spørgsmålet blive taget op på ny.

Det tredje punkt i forslaget vedrører spørgsmålet om en udvidet adgang til at opnå folkepension før tiden ved dispensation fra aldersgrænsen. Det foreslås her, at pensionen skal kunne opnås allerede fra 55 års alderen imod fra 60 års alderen i dag, og at der som grundlag for pensionen i højere grad skal kunne tages hensyn til erhvervs-mæssige vanskeligheder. Jeg må til denne del af forslaget bemærke, at socialreformkommissionen, som det også tidligere er oplyst, er i færd med en undersøgelse og overvejelse af spørgsmålet om ydelser til personer, som i en noget fremrykket alder bliver slået ud af deres hidtidige erhverv og har vanskeligt ved at finde anden beskæftigelse.

Også på grund af de strukturændringer, der sker i samfundet i disse år, anser rege-